

ingediend op **1216** (2021-2022) – Nr. 1
30 maart 2022 (2021-2022)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Maaïke De Vreese

over de rechten van minderjarige slachtoffers
van opzettelijke slagen en verwondingen

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Liesbeth Homans, Lorin Parys, Sarah Smeyers, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Stijn De Roo;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud van het verzoekschrift	4
3. Bespreking en conclusie	4
3.1. Inleiding	4
3.2. Bespreking	5
Bijlage: Advies van minister Zuhal Demir en minister Ben Weyts	7

1. Procedure

Op 26 november 2021 werd een verzoekschrift ingediend over de rechten van minderjarige slachtoffers van opzettelijke slagen en verwondingen (verzoekschrift nr. 15 (2021-2022)). De verzoeker gaf de volgende titel aan zijn verzoekschrift: 'Hulpvraag gericht aan het Vlaams Parlement'. Het verzoekschrift werd op 22 december 2021 ontvankelijk verklaard en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie. Jeugdsanctierecht, slachtofferhulp en onderwijs zijn bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. De commissie besprak het verzoekschrift een eerste keer op 18 januari 2022 en besliste om het voor advies voor te leggen aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, die hierover in overleg trad met haar collega Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

Het advies van minister Zuhail Demir en minister Ben Weyts is als bijlage opgenomen bij dit verslag.

Na ontvangst van het betreffende advies werd het verzoekschrift opnieuw op de agenda geplaatst van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie op 22 maart 2022.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De verzoeker zit als ouder momenteel met de handen in het haar. Haar minderjarige zoon en een andere leerling zijn op school het slachtoffer geworden van opzettelijke slagen en verwondingen. Diensten en instanties verwijzen de ouders van het kastje naar de muur. Ze begrijpt dat politie en justitie bepaalde procedures moeten volgen, maar toch heeft ze de volgende vragen:

- Hoe kan het dat een minderjarige dader meer rechten heeft dan een minderjarig slachtoffer?
- Waarom wordt een minderjarig slachtoffer verplicht om zich in dezelfde ruimtes, hetzelfde schoolgebouw te begeven als de daders om te blijven voldoen aan de schoolplicht?
- Hoe kan het dat de daders hun vrijheid behouden op school, terwijl de slachtoffers en hun omgeving zich in allerlei bochten moeten wringen om iets van ondersteuning op het schoolse vlak te krijgen?
- Waarom kan een (minderjarig) persoon, die strafbare feiten pleegt, niet (tijdelijk) worden verwijderd uit de schoolomgeving in afwachting van verder onderzoek, hoewel de feiten ook op video zijn vastgelegd? Ondertussen lopen de slachtoffers die op dezelfde school zitten een grote achterstand op in de leerstof omdat zij zich terecht niet meer veilig voelen op school.
- Waarom wordt er van een slachtoffer verwacht dat hij zich er maar overheen moet zetten en terug moet gaan naar een omgeving waarin de daders nog steeds rondlopen?
- Waarom worden slachtoffers van dergelijke feiten niet beter ondersteund of geholpen?

3. Bespreking en conclusie

3.1. Inleiding

Steven Vandeput, commissievoorzitter, wijst erop dat het advies dat door de commissie werd gevraagd aan minister Zuhail Demir op 15 maart aan de leden van de commissie werd bezorgd. Het antwoord bevat ook de inzichten van minister Ben Weyts.

3.2. Bespreking

Philippe Muyters stelt voor dat de commissie zich aansluit bij het advies dat werd verstrekt door Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, en door Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

De commissie beslist zich aan te sluiten bij het advies van minister Zuhail Demir en minister Ben Weyts.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Maike DE VREESE,
verslaggever

BIJLAGE:

Advies van minister Zuhair Demir en minister Ben Weyts

T.a.v dhr Steven Vandeput
Voorzitter
Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
Vlaams parlement

Betreft: Verzoekschrift 15 (2021-2022) over de rechten van slachtoffers van minderjarige slachtoffers van opzettelijke slagen en verwondingen

Geachte Commissievoorzitter,

Op 3 december 2021 diende de verzoeker (i.c. de ouders van een minderjarige jongen) bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in aangaande de rechten van slachtoffers van minderjarige slachtoffers van opzettelijke slagen en verwondingen. Het spreekt voor zich dat we meeleven met de situatie van de verzoeker en hun zoon.

De ouders stellen naar aanleiding van feiten van slagen en verwondingen waarvan hun minderjarige zoon het slachtoffer werd en die zich afspeelden in de schoolse context een aantal vragen.

Gezien het verzoekschrift geanonimiseerd werd, kan hier ook enkel maar in het algemeen op geantwoord worden. We zijn echter op de hoogte van de specifieke situatie en de opvolging die de politie en de school hier aan geeft. Ze nemen alle incidenten sowieso ernstig. De dader werd tevens geschorst en er was bijstand van de politie op school. De politie heeft sowieso, in het kader van haar omzendbrief PLP41 een vast aanspreekpunt met elke school om samenwerking in het kader van jeugdcriminaliteit te verbeteren (<https://www.onderwijs.vlaanderen.be/directies-en-administraties/secundair-onderwijs/aanspreekpunt-lokale-politie>). Gezien de zaak nog hangende is bij de politie, kunnen nog geen uitspraken gedaan worden over de opvolging door de jeugdrechtbank. Maar in het jeugddelinquentierecht wordt wel reeds de mogelijkheid voorzien om al op het niveau van het jeugdparket, na een klacht, PV bij de politie, snel en gepast te reageren. dit bijvoorbeeld door het opleggen van voorwaarden aan de minderjarige plegers zoals een contactverbod, het volgen van een begeleiding, herstelbemiddeling, etc.

Verder willen we nog een ander punt zeker mee onderlijnen, die deze concrete situatie overstijgt. Het klopt dat de rechtspositie van minderjarigen versterkt kan worden en dat er nog verbeteringen mogelijk zijn. Zo kan een minderjarig slachtoffer van bijv. slagen en verwondingen zich laten bijstaan door een advocaat, maar het minderjarig slachtoffer moet hiertoe zelf het initiatief nemen. Een ambtshalve, dus automatische aanstelling, zoals bij minderjarige verdachten zou hierin een stap vooruit zijn en een grotere gelijkheid creëren. Vanuit het belang van de positie van slachtoffers en zeker de meest kwetsbare, hebben we dit aangekaart bij de Orde van Vlaamse Balies en bij mijn federale collega minister van Justitie.

Ook collega-minister Weyts bevoegd voor Onderwijs werd door de ouders gecontacteerd. Zijn bevoegde instanties reikten de ouders reeds volgende elementen vanuit onderwijsregelgeving, schoolbeleid en leerlingenbegeleiding aan:

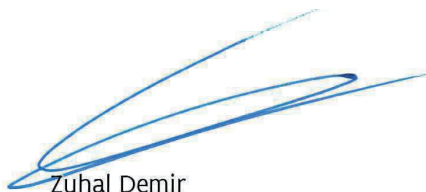
- Een school heeft de opdracht om kinderen en jongeren te helpen opgroeien tot gezonde en evenwichtige volwassenen die respect hebben voor elkaar. Tot deze opdracht behoort ook het voorkomen van en leren omgaan met (cyber)pesten en

andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. In het kader van haar beleid op leerlingenbegeleiding wordt er van scholen verwacht dat zij in het geval van een pestproblematiek op schoolgerichte initiatieven nemen om de problematiek aan te pakken. Elke school verankert de leefregels die op school gerespecteerd moeten worden in haar schoolreglement. Indien een leerling deze leefregels in die mate schendt dat ze een gevaar of ernstige belemmering vormen voor het normale onderwijsgebeuren of voor de integriteit en de veiligheid van de schoolbevolking, kan een school een leerling preventief schorsen en een tuchtonderzoek starten naar diens gedrag. Op basis daarvan kan een school beslissen om een tuchtmaatregel (tijdelijke of definitieve uitsluiting van de leerling) te treffen.

- Met bezorgdheden of vragen over pest- en geweldproblematiek kunnen ouders en leerlingen bij verschillende aanspreekpunten terecht, via een 'getrapte' aanpak. Dit wordt ook steeds zo gecommuniceerd naar ouders en leerlingen. In eerste plaats kunnen leerlingen een leraar of een ander personeelslid verantwoordelijk voor leerlingenbegeleiding aanspreken. Volgens de afspraken op school kan het schoolteam vervolgens met de melding aan de slag gaan. Het garanderen van de veiligheid en het welbevinden van de leerling dient hierbij voorop te staan. Er wordt hiervoor ook samengewerkt met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) waarmee de school samenwerkt. Een leerling kan via het CLB ook zelf ondersteuning krijgen en/of via het CLB kan er meer jeugdhulp ingeschakeld worden.
- Als het niet lukt om een oplossing te vinden via de piste leerlingenbegeleiding/CLB is de directie het tweede aanspreekpunt voor ouders en leerlingen. Indien ouders van oordeel zijn dat de school te weinig onderneemt of dat er bijkomende ondersteuning nodig is voor hun kind, kunnen ze zich wenden tot het schoolbestuur. Indien ouders dit wensen, kunnen zij zich bij deze gesprekken kosteloos laten ondersteunen door een bemiddelaar van een van de drie erkende ouderkoepelverenigingen.
- Ouders kunnen de problematiek ook aankaarten bij de oudervereniging, ouderraad of schoolraad van de school van hun kind.
- Zoals reeds vermeld kunnen ouders zich wenden tot het Kinderrechtencommissariaat, dat ook klachten binnen een schoolse context ter harte neemt.
- Tenslotte is ook een klacht bij de onderwijskoepel waartoe de school behoort en/of de onderwijsinspectie mogelijk, al komt die laatste niet tussen in concrete cases.

Indien de ouders hierover nog vragen zouden hebben of meer concreet op de situatie willen ingaan, staan ikzelf en collega Weyts steeds ter beschikking.

Met vriendelijke groeten,

Zuhal Demir
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme